

Українська мова, 5 клас. Учитель – Цурка Маргарита Олександрівна
Урок № 11. Тема. Звертання. Вставні слова. Однорідні члени речення.

Контрольна робота № 7.

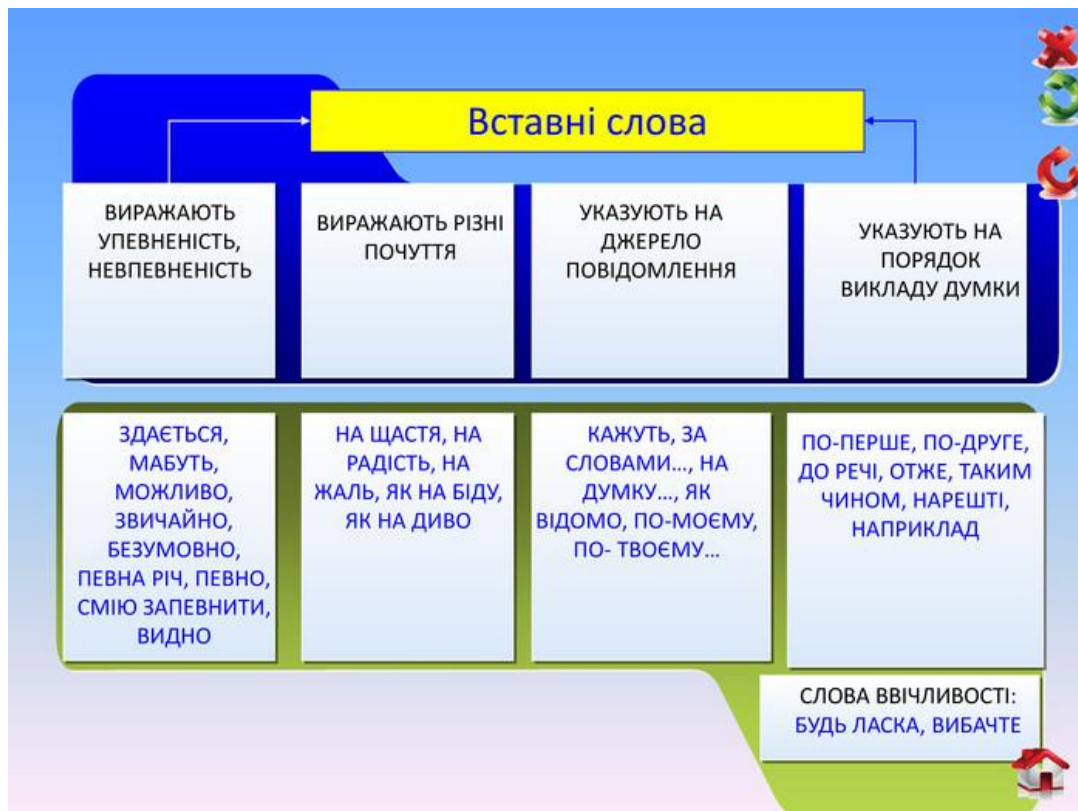
ПРИГАДАЙ! ТИ ЦЕ ЗНАЄШ!

Завдання 1. Перечитай теоретичний матеріал. Якщо щось не зрозуміло, звернися до підручника (Українська мова, 5 кл., авт. Глазова О.П.)

Звертання - це слово або сполучення слів, що називає тих, до кого звертається розповідач.

за вираженням	Засни, засни, <i>мій синочку, мала дитина!</i> <i>Любая, милая</i> , чи засмучена ти ходиш, чи налита щастям вкрай
за будовою	<i>Кобзарю</i> , знаєш, нелегка епоха оцей двадцятій невгамовний вік. <i>Південний краю!</i> Як тепер як тепер Далеко лежиш від мене ти!
за місцем у реченні	<i>Мамо</i> , хтось стука у вікно! А ти, <i>хлопче</i> , хто будеш? Як тебе не любити, <i>Кисе мій!</i>

http://aida.ucoz.ru

Між однорідними членами речення СТАВЛЯТЬ КОМУ, якщо вони:

не з'єднані сполучниками	<i>Звучала пісня <u>вільно</u>, <u>гордо</u> (В. Білас)</i>
з'єднані сполучниками а , але , та (у значенні але)	<i>Ми хоч <u>бідні</u>, <u>але</u> <u>чесні</u> (М. Коцюбинський); <i>Проти нього стояв не <u>пес</u>, а <u>вовк</u> (М. Коцюбинський)</i></i>
з'єднані повторюваними сполучниками і , й , та (у значенні і)	<i>Вічно будуть у світі <u>і</u> <u>відданість</u>, <u>і</u> <u>віра</u>, <u>і</u> <u>любов</u> (С. Тельнюк)</i>
однорідні члени речення з'єднані сполучниками і (й), та в пари (кому ставлять тільки між парами)	<i>Дзвенять сади <u>й</u> <u>гаї</u>, поля <u>й</u> <u>ліси</u> (С. Малильо)</i>

Кому між однорідними членами речення не ставлять, якщо вони:

з'єднані неповторюваним сполучником і або та (у значенні і)	<i>Учися <u>чистоти</u> <u>і</u> <u>простоти</u> (М. Рильський); <i>Твори добро <u>невтомно</u> <u>та</u> <u>недремно</u> (Т. Севернюк)</i></i>
---	---

Розділові знаки при узагальнювальних словах

Правило	Схема речення
Якщо узагальнювальне слово стоїть перед однорідними членами речення, то після нього ставиться двокрапка, рідше - тире	
Якщо узагальнювальне слово стоїть після однорідних членів речення, то перед узагальнювальним словом ставиться тире	
Якщо однорідними членами речення не закінчується, то після них ставиться тире	
Якщо перед однорідними членами речення стоять слова як-от, тобто, а саме, наприклад, то перед цими словами ставиться кома, а після них - двокрапка	

6. При однорідних членах речення може бути

- а) звертання; б) узагальнювальне слово; в) вставні слова

Завдання з кількома відповідями

7. Укажіть речення, у яких при узагальнювальному слові ставимо:

1- двокрапку (розділові знаки пропущено):

- а) Усі квіти тягнуться до сонця маки ромашки волошки.
б) І над водою і над гаєм все мовчить.
в) І доріжки і стежини – усе замело снігом. г) Верба й калина символи України.

8. Укажіть речення, у яких є поширене звертання (розділові знаки пропущено):

- а) До тебе люба річечко ще вернеться весна.
б) Скажіть шановний де мешкає Софія. в) Як тебе не любити Києве мій.
г) Друже радий зустрічі з тобою.

9. Укажіть речення, у яких правильно поставлені розділові знаки:

- а) Раділи і садок і поле, і долина. б) Світить та не гріє сонце золоте.
в) Будинки, сади, сніги - усе мліє в теплі сонця.
г) У лісі не було нічого: ні ягід, ні грибів, ні черешень.

Завдання на встановлення відповідності

10. Установіть відповідність між реченням та наявною в ньому синтаксичною конструкцією (розділові знаки пропущено):

1. однорідні підмети	а) Кажуть мудрість приходить з роками.
2. звертання	б) Костик і Марійка думали про поїздку на конкурс.
3. вставне слово	в) Мамо іде вже зима.
4. однорідні додатки	г) Даруйте людям радість і тепло.

11. Поставте розділові знаки в реченні.

Усе навколо сповнене весняної сили дерева птахи люди.

12. Зробіть синтаксичний розбір речення (визначити головні та другорядні члени речення):

Навесні, як відомо, до рідного краю повертаються пташки з далеких країв і приносять на крилах тепло.

